

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

6. redna seja občinskega sveta
dne 29. septembra 2015

Gradivo za 12. točko dnevnega reda

ZADEVA: Poročilo o izvajanju zaščite in reševanja ter požarne varnosti v občini Slovenska Bistrica

Poročevalec: Branko Hojnik, sodelavec za zaščito in reševanje

O B Č I N A
S L O V E N S K A B I S T R I C A

**SKUPNI ORGAN OBČINSKE UPRAVE ZA IZVRŠEVANJE NALOG
NA PODROČJU CIVILNE ZAŠČITE IN POŽARNE VARNOSTI**

Kolodvorska ulica 23, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: h.c. + 386 2 / 843 28 00, 843 12 86, **fax:** + 386 2 / 81 81 141 **e-mail:** cz@slov-bistrica.si

uradna spletna stran: <http://www.slovenska-bistrica.si>

P O R O Č I L O

O IZVAJANJU ZAŠČITE IN REŠEVANJA
TER POŽARNE VARNOSTI

V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

September 2015

UVODNA POJASNILA

Poročilo o izvajanju zaščite in reševanja ter požarne varnosti je pripravljeno z namenom, da se občinskemu svetu, varnostnemu sosvetu in zainteresiranim institucijam ter občanom predstavi stanje in dosežki na tem področju.

V poročilu so zajete glavne značilnosti normativnih osnov organiziranja, organiziranost sistema zaščite in reševanja, delovanje sistema, opremljenost, usposobljenost, ter financiranje.

1. NORMATIVNA UREDITEV

V občini Slovenska Bistrica je organiziran sistem zaščite, reševanja in pomoči na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, Zakona o gasilstvu, Zakona o varstvu pred požarom ter Statuta občine Slovenska Bistrica.

Organiziranost je opredeljena v Odloku o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Slovenska Bistrica in Sklepu o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v občini Slovenska Bistrica.

Izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in operativno delovanje štabov, enot in služb zaščite in reševanja je določeno z načrti zaščite in reševanja za vsako vrsto nesreče posebej. V načrtih so podrobno določeni postopki in dejavnosti, ki jih izvajalci nalog vršijo pri svojem delu.

2. TERITORIALNA IN OPERATIVNA ORGANIZIRANOST

Zaščita, reševanje in pomoč v občini Slovenska Bistrica se organizira in izvaja kot enoten sistem na principu postopnosti pri uporabi sil in sredstev ob naravni ali drugi nesreči.

Organiziranost sistema za zaščito, reševanje in pomoč v občini je sestavljena iz treh osnovnih področij delovanja in sicer:

- *Prostovoljne organizacije in društva*
- *Poklicne organizacije*
- *Civilna zaščita*

2.1. PROSTOVOLJNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA

Značilnost prostovoljnih organizacij in društev je v tem, da se v sistem zaščite, reševanja in pomoči vključujejo prostovoljno na podlagi pogodbe, ki jo sklenejo z Občino. V pogodbi so opredeljene naloge, ki jih je organizacija oziroma društvo dolžno izvajati v primeru naravne ali druge nesreče, Občina pa jim letno zagotavlja določena finančna sredstva za njihovo delovanje.

Najštevilčnejše in najbolj usposobljene in opremljene so gasilske organizacije. Njihova organiziranost in delovanje bosta zato opisana v posebnem poglavju.

Območna organizacija rdečega križa Slovenska Bistrica se v sistem zaščite, reševanja in pomoči vključuje na področju usposabljanja bolničarjev Civilne zaščite, za kar ima tudi pridobljeno koncesijo. V primeru večjih naravnih ali drugih nesreč združenje pomaga pri zagotavljanju osnovnih pogojev za nastanitev in bivanje ogroženega prebivalstva.

Zveza tabornikov je na podlagi pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja zadolžena za postavljanje začasnih bivališč in za oskrbo ogroženega prebivalstva. Po pogodbi je organizacija dolžna zagotavljati najmanj 20 tabornikov.

Prav takšne naloge izvaja v primeru potrebe Združenje Slovenskih katoliških skavtinj in skavtov steg Slovenska Bistrica 1- Lukec. Organizacija je dolžna zagotavljati za opravljanje nalog 15 svojih članov.

Gorska reševalna služba Maribor enota Slovenska Bistrica v občini opravlja naloge iskanja pogrešanih oseb, reševanje oseb iz visokih zgradb in reševanje v primeru nesreče na vlečnicah. Naloge je služba dolžna opravljati z 12 reševalci.

Radio klub Slovenska Bistrica je zadolžen za vzpostavljanje in delovanje radijskih zvez in komuniciranje z vsemi izvajalci nalog zaščite in reševanja v občini. Pogodbene obveznosti je dolžno opravljati 10 članov društva.

Kinološko društvo ima v svojih vrstah nekaj izšolanih psov s katerimi lahko odkrivajo ponesrečence pod ruševinami. Prav tako imajo nekaj sledilnih psov za iskanje izgubljenih oseb. V izvajanje nalog se vključuje najmanj šest vodnikov psov, ki imajo vsak svojega psa. Od leta 2014 je v sistem zaščite in reševanja vključeno tudi Društvo reševalnih psov v Mariboru, ki so posebej usposobljeni za iskanje pogrešanih oseb.

Prostovoljne organizacije in društva v občini so na podlagi pogodb dolžni zagotavljati za potrebe zaščite in reševanja skupaj 370 članov. V svojih organizacijah pa imajo vsaj še enkrat toliko članov, ki bi lahko izvajali zaščitne naloge, če bi bilo potrebno. Vsa društva so dolžna usposabljati svoje člane za zaščito, reševanje in pomoč na podlagi svojih društvenih pravil.

2.2. POKLICNE ORGANIZACIJE

Gospodarske družbe in zavodi, ki se v svojem delovnem procesu ukvarjajo z dejavnostjo, ki se lahko v primeru potrebe vključi v sistem zaščite, reševanja in pomoči v občini so naslednje:

- ***Komunala Slovenska Bistrica***
- ***Zdravstveni dom Slovenska Bistrica***
- ***Agrocom Slovenska Bistrica***
- ***Hotel Leonardo Slovenska Bistrica***
- ***Hotel JAKEC Trije kralji***

Navedene organizacije in zavodi so dolžni v skladu z načrti Civilne zaščite izvajati reševalne in oskrbovalne naloge ob naravnih ali drugih nesrečah ali v vojni. Za potrebe Civilne zaščite so dolžni oddati v uporabo tudi razpoložljiva materialna in tehnična sredstva. Ta sredstva oddajo na podlagi mobilizacijskega poziva imetniku materialne dolžnosti.

2.3. CIVILNA ZAŠČITA

Civilna zaščita v občini je organizirana v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč in Merili za organiziranje in opremljanje enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih je sprejel minister za obrambo.

Organiziranost pa je opredeljena v Odloku o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Slovenska Bistrica in Sklepu o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v občini Slovenska Bistrica. Na podlagi tega sklepa je bila večina nalog zaščite, reševanja in pomoči prenesena na enote organizirane pri gasilskih društvih.

Občinski štab za Civilno zaščito šteje sedem članov. V njem so zraven poveljnika še člani štaba, ki pokrivajo posamezna področja delovanja in so usposobljeni za vodenje in koordinacijo dela na vseh področjih zaščite, reševanja in pomoči.

Enota za podporo šteje 12 članov. V enoto so razporejeni zraven vodstva službe še kurirska ekipa, oddelek za oskrbo, ekipa za zveze in ekipa za informacijsko podporo in administrativno delo. Služba za podporo je dolžna zagotavljati vse pogoje za delo celotnemu sistemu zaščite in reševanja v občini v primeru naravne ali druge nesreče ali v vojni.

Naloge tehničnega reševanja opravljajo enote PGD Slovenska Bistrica, PGD Zg. Bistrica, PGD Laporje, PGD Videž, PGD Tinje, PGD Zg. Polskava, PGD Pragersko in PGD Kebelj. Naloge tehničnega reševanja ob neposredni ogroženosti zaradi poplav oziroma ob poplavah opravljajo gospodarske družbe s področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti. Enote za tehnično reševanje štejejo skupaj 73 članov. Naloga tehnično reševalne enote je opravljanje reševalnih nalog v primeru, ko se zgodi večja naravna ali druga nesreča in takrat, ko poveljnik Civilne zaščite oceni, da je posredovanje enote potrebno.

Naloge radiološke in kemijske dekontaminacije izvajajo enote PGD Slovenska Bistrica, PGD Pragersko in PGD Laporje. V enote so razporejeni pripadniki Civilne zaščite, ki bi v primeru velike ekološke nesreče ali v vojni dekontaminirali ljudi, živali in materialna sredstva. Enote bi opravljala svoje naloge tudi v primeru jedrske nesreče v Krškem ali v primeru suma okužbe z kemičnim ali biološkim orožjem. Enote za radiološko, kemijsko in biološko zaščito štejejo skupaj 53 članov.

Naloge prve pomoči opravljajo enote PGD Sp. Polskava in PGD Šmartno na Pohorju. Ena enota je organizirana samostojno v okviru Vrta Otona Župančiča, ki opravlja tudi naloge prve pomoči v okviru civilne zaščite. Enote prve pomoči so usposobljene za dajanje prve pomoči. Organizirane so tako, da lahko opravljajo naloge na celotnem območju občine. Enote prve pomoči štejejo skupaj 66 članov.

Službe za uporabo javnih zaklonišč in zaklonišč v lasti Občine Slovenska Bistrica se organizirajo ob povečani nevarnosti napada na državo. Praviloma se te službe organizirajo iz vrst prostovoljnih gasilcev.

Poverjeniki za Civilno zaščito se imenujejo ob naravni in drugi nesreči na predlog poveljnika CZ. Praviloma je poverjenik za CZ predsednik krajevne skupnosti, kjer je prišlo do nesreče.

2.3.1. Opremljenost Civilne zaščite

Štabi, enote in službe so zadovoljivo opremljeni. Z osebno opremo pripadnika Civilne zaščite je opremljenih že skoraj 80% pripadnikov. Nabaviti bo potrebno še sredstva zvez, predvsem radijske postaje, ki so programirane v sistemu ZA-RE. Za potrebe CZ se je v obravnavanem obdobju nabavilo PVC protipoplavno zaščito, agregate, motorne žage, teleskopske motorne žage, zaščitne PVC obleke s škornji, dekontaminacijske obleke, ponjave, hlačne škornje, dekontaminacijski šotor, nahrbtnike za prvo pomoč, plinotesne obleke ter odeje.

Za potrebe Civilne zaščite se uporablja osebno vozilo golf, ki je v lasti občinske uprave ostala vozila za izvajanje nalog pa so v lasti gasilskih društev. Nabavilo se je tudi novo poveljniško gasilsko vozilo, ki je na razpolago občinskemu gasilskemu poveljstvu.

2.3.2. Usposabljanje

Večina pripadnikov Civilne zaščite je opravila predpisana usposabljanja. Ta potekajo pri Občinskem štabu CZ Slovenska Bistrica, Izobraževalnem centru Pekre, Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Ig in Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Sežana. Izobraževanje poteka po sistemu uvajalnega usposabljanja, temeljnega usposabljanja in dopolnilnega usposabljanja.

2.3.3. Opazovanje, obveščanje in alarmiranje

Za pravočasno in učinkovito posredovanje sil za zaščito in reševanje je potrebna pravočasna in točna informacija. V ta namen je zgrajen na območju Republike Slovenije informacijski sistem ZA-RE. V sistem je vključena opazovalna mreža, mreža obveščanja in mreža alarmiranja. Za potrebe občine Slovenska Bistrica opravlja naloge obveščanja in alarmiranja Regijski center za obveščanje Maribor. Na sistem v regijskem centru so priključene vse gasilske sirene v občini. V primeru, ko občani prijavijo požar ali drugo nesrečo na telefonsko številko 112 lahko dežurni delavec centra neposredno aktivira pristojno gasilsko ali drugo ekipo. Aktiviranje lahko opravi s pomočjo gasilske sirene, radijske postaje, osebnega pozivnika ali telefonskega klica.

2.3.4. Financiranje

Financiranje zaščite in reševanja se izvaja s sredstvi občinskega proračuna na podlagi finančnega načrta. Sredstva so razporejena za vsako področje posebej in se koristijo v namen za katerega so določena.

V preglednici so prikazana finančna sredstva proračuna, ki so bila namenjena za civilno zaščito ter preventivo in vzgojo v cestnem prometu za leta 2012, v letu 2013 in 2014.

(povzeto iz proračuna)

Post.	Vrsta odhodka	2012	2013	2014
2.4.1.	Usposabljanje štabov, enot in služb	3.750,00	4.100,00	4.600,00
2.4.2.	Oprema in tehnična sredstva	25.000,00	25.000,00	25.000,00
2.4.3.	Organizacije posebnega pomena	4.200,00	4.200,00	4.200,00
2.4.4.	Preventiva v cestnem prometu	3.200,00	2.240,00	3.200,00
2.4.5.	Ostalo	1.400,00	1.400,00	1.500,00
	SKUPAJ EUR	37.550,00	36.940,00	38.500,00

2.4.1. Usposabljanje štabov, enot in služb Civilne zaščite

Usposabljanje pripadnikov Civilne zaščite poteka v Izobraževalnih centrih za zaščito in reševanje. V letu 2012 smo opravili dopolnilno usposabljanje udeležencev občinskega in regijskega preverjanja ekip prve medicinske pomoči (ekipe PP Spodnja Polskava in PP Vrtca Otona Župančiča). V letu 2013 smo zagotovili 72 urni tečaj za prvo pomoč 14 članov enote

PGD Šmartno na Pohorju. V letu 2014 smo prav tako zagotovili 72 urni tečaj za prvo pomoč 14 članov enot PGD Sp. Polskava in PGD Slovenska Bistrica. Udeležili smo se dopolnilnega usposabljanja članov občinskega štaba v primeru množičnih nesreč, ki se je odvijalo v Pekrah. Sodelovali smo na vaji množična nesreča v mestu Slovenska Bistrica, ki jo je organiziralo PGD Slovenska Bistrica ob 140 letnici delovanja društva. Vaja je bila uspešno organizirana in tudi dobro izvedena. V letu 2014 se je v okviru CZ izvedla vaja protipoplavna zaščita ter reševanje ogroženih iz OŠ Pohorskega odreda v Slovenski Bistrici. Člani štaba CZ pa smo se udeležili regijske vaje Množična nesreča na AC pri počivališču Sp. Polskava. Na vaji smo sodelovali 4 člani štaba CZ občine Slovenska Bistrica.

2.4.2. Oprema in tehnična sredstva

V občini ima opremo za osebno zaščito približno 80% pripadnikov CZ. Za varno posredovanje v primeru potrebe je potrebno nabaviti še manjkajočo osebno opremo. V skladu z uredbo vlade o izvajanju javnega in tihega alarmiranja je potrebno nabaviti še približno 10 osebnih pozivnikov.

2.4.3. Organizacije posebnega pomena

V sistem zaščite, reševanja in pomoči se vključujejo tudi nekatera društva in organizacije, ki so posebnega pomena za zaščito in reševanje. S temi organizacijami so sklenjene pogodbe o opravljanju določenih nalog zaščite in reševanja. Sredstva, ki jih prejmejo iz proračuna porabijo za usposabljanje in opremljanje svojih članov na podlagi letnih programov.

2.4.4. Preventiva v cestnem prometu

Sredstva namenjena za preventivo v cestnem prometu so namenjena za izvajanje preventivnih akcij v osnovnih šolah in vrtcih. Vsako leto se izvede tudi občinsko šolsko tekmovanje Kaj več o prometu. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ob začetku šolskega leta izvede preventivne akcije varnih poti v šolo in nabavo odsevnih kresničk za pešce. V zadnjih letih so se nabavili panoji, ki opozarjajo voznike na bližino šole in otroke na cesti.

2.4.5. Ostalo

S temi sredstvi se financirajo nekatere naloge sistema za zaščito in reševanje, ki niso posebej opredeljene v finančnem načrtu in se nenačrtovano pojavljajo v tekočem proračunskem obdobju.

3. POŽARNA VARNOST

3.1. ORGANIZIRANOST

Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba, katere trajno in nemoteno delovanje zagotavljajo občina in država. Naloge gasilske službe so predvsem gašenje in reševanje ob požarih, izvajanje preventivnih nalog varstva pred požarom ter opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

V občini Slovenska Bistrica izvaja naloge gasilske službe 10 teritorialnih prostovoljnih gasilskih društev, ki v svojih vrstah združujejo 1585 gasilcev od tega je 454 operativnih gasilcev, ostalo članstvo pa sestavljajo podporni člani, veterani in pionirji gasilci. Med

operativnimi gasilci je 277 gasilcev, 66 je nižjih gasilskih častnikov. 111 pa je častnikov in višjih častnikov.

Med Občino in prostovoljnimi gasilskimi društvi je sklenjena pogodba o opravljanju lokalne gasilske javne službe. Financiranje dejavnosti pa opredeljujejo letni aneksi k osnovni pogodbi. V pogodbi se gasilska društva zavezujejo, da bodo v občini izvajala naloge lokalne gasilske javne službe, Občina pa bo izvajala njihovo financiranje v skladu z obstoječimi predpisi.

Prostovoljna gasilska društva se organizirajo po določenih Uredbe Vlade Republike Slovenije in Merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč. V Občini je na podlagi meril izdelana kategorizacija. Eno gasilsko društvo je razvrščeno v peto kategorijo, eno v tretjo kategorijo, v drugo kategorijo je razvrščenih šest društev v prvo kategorijo pa so razvrščeni dve gasilski društvi.

Za potrebe požarnega varstva v gospodarskih družbah v občini deluje eno industrijsko gasilsko društvo in sicer PIGD Impol. PIGD Steklarna Luminos je prenehalo delovati s stečajem družbe. PIGD izvaja požarno varnost v svojem delovnem okolju, saj je njihov ustanovitelj gospodarska družba v kateri društvo deluje.

Vsa gasilska društva se združujejo v Gasilski zvezi Slovenska Bistrica. Po ustanovitvi novih občin Oplotnica, Poljčane in Makole pa so v Gasilsko zvezo Slovenska Bistrica vključena tudi PGD Oplotnica, PGD Poljčane in PGD Makole. Vodstvo in organe zveze sestavljajo predstavniki gasilskih društev, ki jih izvolijo delegati društev na občnem zboru. Naloge in opravila, ki jih v imenu društev opravlja zveza so opredeljene v statutu zveze.

3.2. OPREMLJENOST

Devet gasilskih društev ima v svoji lasti gasilske domove, eno gasilsko društvo pa samo garažo, orodišče, dvorano in pisarno. Veliko domov se je dogradilo in adaptiralo. Nekaj domov pa se še bo dogradilo in tudi adaptiralo.

Pri svojem delu uporabljajo gasilci eno novejšo poveljniško vozilo, osem je kombijev za prevoz enot in opreme, tri orodna vozila, gasilskih vozil cistern je trinajst, dve gasilski vozili za gašenje gozdnih požarov, tehnično vozilo pa je eno. Za gašenje visokih objektov in reševanje iz višin je na razpolago avto lestev. Pri svojem delu gasilci uporabljajo še tri gasilske prikolice in čoln. Za posredovanje ob nesrečah v cestnem prometu je nabavljeno hidravlično reševalno orodje, nekaj pa je tudi opreme za posredovanje v nesrečah z nevarnimi snovmi.

Osnovna zaščitna osebna oprema gasilcev za posredovanje v manj zahtevnih intervencijah je dobra. Za opravljanje reševalnih akcij v zaprtih prostorih in za reševanje v nesrečah z nevarnimi snovmi pa so gasilci opremljeni z izolirnimi dihalnimi aparati in zaščitnimi oblačili. Skupno število vseh gasilskih vozil in opreme je dobro in ustreza predpisanim merilom. Prostovoljno gasilsko društvo Slovenska Bistrica ima tehnično vozilo predvsem za posredovanje v prometnih nesrečah in za tehnično reševanje. V letu 2012 je bilo nabavljeno novo vozilo za posredovanje v nesrečah z nevarnimi snovmi. V letu 2014 je PGD Šmartno na Pohorju nabavilo novo gasilsko vozilo za gašenje požarov. Trenutno je predvsem potreba po zamenjavi starejših moštvenih vozil. PGD Zg. Bistrica pa planira nabavo novega gasilskega vozila s cisterno. Ta oprema bo postopno nabavljena iz četrtega ciklusa opremljanj gasilskih enot, ki se je pričel izvajati v letu 2015, zaključen pa bo leta 2019. Opozoriti je potrebno tudi na 29 let staro avtolestev kar zahteva nujno obnovo v roku od treh do pet let. Obnova bi stala

po grobih ocenah cca. 50.000 EUR. Vrednost avtolestve pa je cca 70.000 EUR. Verjetno bi bilo smiselno razmisliti o nabavi rabljene 10 let stare avtolestve v tujini. Vrednost takšnih avtolestev je cca 250.000 EUR.

3.3. OPERATIVNA PRIPRAVLJENOST

V zadnjih letih so gasilska društva posvečala veliko pozornosti izboljševanju operativne pripravljenosti svojih enot. K izboljšanju operativne pripravljenosti enot so bistveno prispevali centri za obveščanje, novi sistem zvez ZA-RE ter v zadnjem času uvajanje tihega alarmiranja.

Regijskemu centru za obveščanje v Mariboru smo v letu 2014 posredovali ažuriran in popravljen operativni načrt delovanja gasilskih enot PGD in PIGD na območju občine Slovenska Bistrica, v katerem so opredeljena požarna območja za vsako gasilsko enoto posebej. Za vsako območje je določena tudi rezervna enota, če se osnovna enota ne bi pravočasno odzvala na poziv centra.

Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije je bila leta 1997 sklenjena koncesijska pogodba med Upravo RS za zaščito in reševanje in Prostovoljnim gasilskim društvom Slovenska Bistrica o opravljanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi in nesrečah v cestnem prometu. Naloge društvo opravlja na območjih občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane, Makole po potrebi pa tudi v širšem prostoru. Za izvajanje omenjenih nalog država zagotavlja društvu finančna sredstva za opremo in usposabljanje gasilcev.

Pogodbene obveznosti opravlja društvo z kemičnim vozilom in avto cisterno. Za posredovanje ob nesrečah v cestnem prometu pa ima društvo novo sodobno gasilsko vozilo.

Zraven dobre splošne gasilske usposobljenosti je 134 članov opravilo strojniški tečaj, veliko gasilcev ima opravljene izpite C in D kategorije. Prav tako ima mnogo gasilcev opravljen tudi 72 urni tečaj prve pomoči in tečaj rokovanja z radijskimi zvezami ZA-RE. Ena enota gasilskega društva Slovenska Bistrica je opravila usposabljanje za reševanje v primeru prometnih nesreč, druga pa za reševanje v primeru nesreče z nevarnimi snovmi. Obe enoti sta opravili tudi dodatna usposabljanja.

Čas, ki je potreben od oddaje obvestila o požaru ali drugi nesreči do izvoza prve enote na intervencijo se giblje od štirih do osmih minut. V posameznih gasilskih enotah je različen, zavisi pa od tega, ali je intervencija potrebna dopoldan, popoldan, ponoči, podnevi, v času praznika ali med delovnim časom. Kljub vsemu se gasilske enote uspešno in v velikem številu udeležujejo reševalnih akcij, svoje delo pa opravijo na visokem strokovnem nivoju.

V letu 2012 se je zaključil del projekta opremljenosti vseh gasilskih društev z defibrilatorjem. Tako so vsa gasilska društva opremljena in usposobljena za pomoč osebam v primeru srčnega zastoja. Gasilska društva so redno aktivirana za tovrstno pomoč. V praksi se je pokazal projekt kot dobra rešitev v primeru, da reševalne službe rabijo več časa do prizadete osebe oz. so v tistem času celo na drugem kraju in ne morejo pomagati. Za pomoč v primeru srčnega zastoja je po posameznem društvu usposobljenih cca 10 operativcev. Vsa gasilska društva so opremljena s polavtomatski defibrilatorjem, ki jih je financirala CZ.

3.4. POŽARI IN DRUGE NESREČE

V občini Slovenska Bistrica beležimo v povprečju med 40 in 80 požari letno. Trend gasilskih požarov se v zadnjih treh letih zmanjšuje.

Požar večjih razsežnosti se je zgodil v decembru leta 2012 na večstanovanjskem objektu v centru mesta Slovenska Bistrica. Na kraj je prva prispela enota PGD Slovenska Bistrica, ki je nemudoma pričela z gašenjem. Glede na prve podatke, da se v objektu še vedno nahajajo stanovanjci so gasilci vstopili tudi v objekt. Na srečo žrtev ni bilo. Na gašenje požara so bile poslani še enote PGD Zg. Bistrica, PGD Laporje, PGD Sp. Polskava, PGD Zg. Polskava in PGD Videž. Gasilci so z ustreznimi zaščitnimi ukrepi preprečili širjenje požara na sosednje objekte. Kljub hitri gasilski intervenciji sta zgoreli podstrešni stanovanji in ostrešje objekta. V požaru je sodelovalo 63 gasilcev z 10 gasilskimi vozili.

V letu 2014 so se v poletnih mesecih zgodili trije večji požari na dveh gospodarskih objektih ter počitniškim objektom v Laporju. Požari so bili obravnavani s strani policije kot podtaknjeni. Na požaru v Laporju je poginilo deset glav živine. V gašenju požarov je sodelovalo 56 gasilcev s 14 vozili. Dva gasilca sta bila poškodovana. Storilec kaznivih dejanj še ni bil odkrit.

V letu 2014 je občino najhuje prizadela naravna nesreča žled od 2. do 7. februarja. Specifične vremenske razmere so povzročile situacijo, ko je žled povzročil ogromno škodo na drevesih in komunalni infrastrukturi. Razmere so bile takšne, da dne 3.2. 2014 ni bilo pouka v nobeni šoli na območju občine Slovenska Bistrica. Na Šmartnem, Keblju in Tinju pa celo tri dni. V noči 2.2. 2014 so bile zaprte ceste v Frajhajmu, Bojtini in Kalšah. Ogroženih je bilo 24 objektov. Večinoma stanovanjskih. Motena je bila oskrba z vodo in sicer v naseljih Videž, Žabljek, Levič, Hošnica, Pretrež ter celotna dolina Ložnice. Podrtih je bilo 41 kablovodov, brez električne energije je bilo 2.300 gospodinjstev. Civilna zaščita je zagotovila 40 agregatov, ki so med gospodinjstvi krožili na cca 2 uri za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev. Na območju občine se je sprožilo 6 večjih zemeljskih plazov. Na terenu je pomagalo odstranjevat posledice žleda 613 gasilcev. Imeli so 400 intervencij, opravili so 5.500 ur, odstranili pa so 2421 dreves. Na terenu je bilo uporabljenih 25 gasilskih vozil. Skupna škoda je bila ocenjena na 4.300.000 EUR. V času intervencij sta bila poškodovana dva gasilca, imeli smo pa žal tudi smrtno žrtev med delavci Elektro Maribor.

Pregled požarov v občini Slovenska Bistrica

Leto	požari skupaj	naravno okolje	gradbeni objekti	prometna sredstva
2012	75	30	38	7
2013	56	24	28	4
2014	46	17	25	4

Pregled vzrokov požarov na gradbenih objektih v občini Slovenska Bistrica

Leto	ogrevanje	Dimnik	elektrika	kuhinja	ostalo
2012	4	13	4	3	14
2013		7	1		18
2014	1	8	1	2	14

Ugotavljamo, da narašča število požarov v naravnem okolju in tudi na gradbenih objektih. Vzrok požarov v naravi je največkrat nepremišljeno kurjenje v naravi.

Pri objektih lahko ugotovimo, da je največ vzrokov za požar neustrezno vzdrževan dimnik. V lanskem letu je bila organiziranja v okviru Varnostnega sosveta Občine Slovenska Bistrica organizirana tiskovna konferenca, kjer smo opozarjali ravno na te vzroke požarov. Razdeljene so bile tudi zgibanke o navedenih temah.

Pregled gasilskih intervencij po gasilskih društvih od leta 2012 dalje

GASILSKO DRUŠTVO	2012	2013	2014
<i>1. KEBELJ</i>	10	5	4
<i>2. LAPORJE</i>	13	9	25
<i>3. PRAGERSKO</i>	38	13	27
<i>4. SLOVENSKA BISTRICA</i>	131	109	137
<i>5. SPODNJA POLSKAVA</i>	19	11	24
<i>6. ŠMARTNO</i>	5	6	15
<i>7. TINJE</i>	7	8	22
<i>8. VIDEŽ</i>	7	4	15
<i>9. ZGORNJA BISTRICA</i>	36	22	42
<i>10. ZGORNJA POLSKAVA</i>	19	11	20

Povečano število intervencij v letu 2014 se nanaša na naravno nesrečo ŽLED, sicer pa se beleži pad intervencij.

3.5. FINANCIRANJE POŽARNEGA VARSTVA

Financiranje gasilstva sistemsko urejajo; Zakon o gasilstvu, Zakon o varstvu pred požarom, Zakon o financiranju občin in Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije. Dejavnost gasilstva se financira s sredstvi:

- *proračuna Republike Slovenije*
- *proračuna Občine*
- *požarnega sklada*
- *dohodkov iz lastnih dejavnosti ter*
- *prostovoljnih prispevkov fizičnih in pravnih oseb*

Vsi prihodki in izdatki za financiranje nalog varstva pred požarom, vključno s sredstvi požarnega sklada so zajeti v proračunu občine.

V pogodbi o opravljanju lokalne gasilske javne službe, ki so jo sklenila gasilska društva z Občino je dogovorjeno financiranje gasilskih društev in zveze. Sredstva so na podlagi aneksa k osnovni pogodbi razdeljena na tri osnovna področja financiranja in sicer za:

- *funkcionalno delovanje gasilskega društva*
- *pokrivanje skupnih stroškov in*
- *nakup opreme in tehničnih sredstev ter adaptacije domov.*

Pregled sredstev proračuna namenjenih za požarno varnost za leta 2012, 2013 in 2014 (povzeto iz proračuna)

Post.	Vrsta odhodka	2012	2013	2014
2.3.1.	Gasilska zveza Slovenska Bistrica	9.000	9.000	9.000
2.3.2.	Gasilska društva	91.450	91.450	117.000
2.3.3.	Oprema in adaptacije gasilskih domov	50.150	55.200	62.100
2.3.4.	Skupni stroški zagotav. pož. varnosti	25.000	26.000	32.000
	SKUPAJ	175.600	181.650	220.100

Sredstva namenjena za funkcionalno delovanje, administrativno delo, vzdrževanje vozil in opreme ter za usposabljanje se nakazujejo na transakcijski račun društev štirikrat na leto.

Sredstva za pokrivanje skupnih stroškov zajemajo; požarno zavarovanje gasilskih domov, nezgodno zavarovanje operativnih gasilcev, kasko in obvezno zavarovanje gasilskih vozil, zavarovanje za primer poškodovanja tuje stvari, prehrano v času večjih intervencij, nadomestila plač gasilcem v času intervencij ter druge stroške, ki bremenijo vsa gasilska društva. Omenjene stroške poravnava Občina v imenu gasilskih društev.

Na podlagi načrta nabavljanja in opremljanja društev z gasilskimi vozili in investicijskega vzdrževanja je komisija pri Gasilski zvezi izdelala vrstni red nabave vozil. V ta namen društva združujejo sredstva namenjena za investicije na nivoju Občine in jih prejmejo, ko so na vrsti. Prvi cikel opremljanja gasilskih društev se je končal leta 2004. Drugi cikel v trajanju od leta 2004 do 2009 je zajemal predvsem nabavo gasilskih vozil. Tretji cikel financiranja v obdobju od leta 2009 do leta 2013 pa zajema opremljanje gasilskih društev z osebno in skupno zaščitno opremo in adaptacije gasilskih domov.

Osnova za izračun višine sredstev, ki pripadajo posameznemu društvu je določena na podlagi doseženega števila točk, ki jih društvo zbere na osnovi meril Vlade RS za organiziranje in opremljanje enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč.

Gasilska zveza prejema sredstva za funkcionalno delovanje, za delovanje njenih organov in plačevanje honorarjev njenim funkcionarjem. Za delovanje prejme proračunska sredstva, ki so predhodno usklajena z finančnim načrtom gasilske zveze in društev.

Pregled finančnih sredstev namenjenih za funkcionalno dejavnost gasilske zveze in gasilskih društev za leto 2014

GASILSKO DRUŠTVO	Število točk	Prvo trimesečje	Drugo trimesečje	Tretje trimesečje	Četrto trimesečje	SKUPAJ EUR
<i>GASILSKA ZVEZA</i>		2.250,00	2.250,00	2.250,00	2.250,00	9.000,00
<i>1. KEBELJ</i>	5	1.119,79	1.119,79	1.119,79	1.119,79	4.479,17
<i>2. LAPORJE</i>	6	1.343,75	1.343,75	1.343,75	1.343,75	5.375,00
<i>3. PRAGERSKO</i>	7	1.567,71	1.567,71	1.567,71	1.567,71	6.270,83
<i>4. SLOVENSKA BISTRICA</i>	15	3.359,38	3.359,38	3.359,38	3.359,38	13.437,50
<i>5. SPODNJA POLSKAVA</i>	6	1.343,75	1.343,75	1.343,75	1.343,75	5.375,00
<i>6. ŠMARTNO</i>	6	1.343,75	1.343,75	1.343,75	1.333,65	5.375,00
<i>7. TINJE</i>	6	1.343,75	1.343,75	1.343,75	1.343,75	5.375,00
<i>8. VIDEŽ</i>	5	1.119,79	1.119,79	1.119,79	1.119,79	4.479,17
<i>9. ZGORNJA BISTRICA</i>	9	2.015,63	2.015,63	2.015,63	2.015,63	8.062,50
<i>10. ZGORNJA POLSKAVA</i>	7	1.567,71	1.567,71	1.567,71	1.567,71	1.567,71
SKUPAJ:	72	18.375,00	18.375,00	18.375,00	18.375,00	73.500,00

Pregled finančnih sredstev namenjenih za delovanje gasilskih društev za leto 2014

GASILSKO DRUŠTVO	Število točk	Prvo trimesečje	Drugo trimesečje	Tretje trimesečje	Četrto trimesečje	SKUPAJ EUR
1. <i>KEBELJ</i>	5	911,46	911,46	911,46	911,46	3.645,83
2. <i>LAPORJE</i>	6	1.093,75	1.093,75	1.093,75	1.093,75	4.375,00
3. <i>PRAGERSKO</i>	7	1.276,04	1.276,04	1.276,04	1.276,04	5.104,17
4. <i>SLOVENSKA BISTRICA</i>	15	2.734,38	2.734,38	2.734,38	2.734,38	10.937,50
5. <i>SPODNJA POLSKAVA</i>	6	1.093,75	1.093,75	1.093,75	1.093,75	4.375,00
6. <i>ŠMARTNO</i>	6	1.093,75	1.093,75	1.093,75	1.093,75	4.375,00
7. <i>TINJE</i>	6	1.093,75	1.093,75	1.093,75	1.093,75	4.375,00
8. <i>VIDEŽ</i>	5	911,46	911,46	911,46	911,46	3.645,83
9. <i>ZGORNJA BISTRICA</i>	9	1.640,63	1.640,63	1.640,63	1.640,63	6.562,50
10. <i>ZGORNJA POLSKAVA</i>	7	1.276,04	1.276,04	1.276,04	1.276,04	5.104,17
SKUPAJ:	72	13.125,00	13.125,00	13.125,00	13.125,00	52.500,00

4. ZAKLJUČEK

Stanje gasilstva in ostalih služb za zaščito in reševanje v občini Slovenska Bistrica je v celoti gledano zadovoljivo. Ustrezno je urejen status gasilstva in gasilcev. Gasilske enote so razmeroma dobro organizirane, iz leta v leto se izboljšuje njihova opremljenost in usposobljenost. To dokazujejo z uspešnim posredovanjem v primeru naravnih ali drugih nesreč.

Svojo dobro usposobljenost in izurjenost gasilske enote in enote prve pomoči uspešno uporabljajo na tekmovalnih področjih, saj enote iz naše občine mnogokrat predstavljajo slovenske gasilce in prvo pomoč na največjih mednarodnih tekmovanjih.

Kljub dobro organiziranemu sistemu zaščite, reševanja in pomoči v občini pa je potrebno nadaljevati z nabavo gasilsko reševalne opreme ter zagotoviti investicijska sredstva za obnovo gasilskih domov.

Slovenska Bistrica, september 2015

Poročilo pripravil:
Sodelavec za zaščito in reševanje
Branko HOJNIK, grad. inž. dipl. upr. org.